

שם המחקר : מדידות שווי משקל אצל אנשים בעלי לקות קוגניטיבית, הערכת מבחן ברג, הערכת הקשר בין

נטילת תרופות לנפילות

רשות המחקר : המרכז האוניברסיטאי אריאל

שנה : 2009

מס' קטלוגי : 47

שמות החוקרים : ד"ר מאיר לוטן

תקציר המחקר

רקע- אנשים מבוגרים בעלי לקות אינטלקטואלית התפתחותית (לא"ה) נמצאו כבעלי סיכוי לנפילה גבוה מזה של אנשים ללא לקות קוגניטיבית, וידוע גם כי במידה ולנפילה של אדם בעל לא"ה מתלווה גם פגיעה, היא יכולה להביא לאשפוז ועד למוות. במידה ויאותרו גורמי ניבוי המסמנים אנשים הנמצאים בסכנת נפילה מוגברת מקרב האוכלוסייה עם לא"ה, ניתן יהיה לבנות תוכניות התערבות למניעת נפילות עתידיות.

מטרות המחקר -

1. איתור אנשים בעלי לא"ה אשר נמצאים בסיכון לנפילה
2. להשוות בין יכולות שיווי משקל של אנשים עם וללא לקות קוגניטיבית.
3. לבדוק את האפשרות להשתמש במבחן הברג עבור אנשים עם לקות קוגניטיבית.
4. לאתר גורמים מנבאים לנפילות באוכלוסייה בהתאמה לחלקים ממבחן הברג.
5. לאתר קשר בין נטילת תרופות ושיווי משקל אצל אנשים עם לקות קוגניטיבית.

האוכלוסייה – 43 אנשים מבוגרים בעלי לא"ה אשר מתגוררים בפנימייה ע"ש אלווין בירושלים, ניידים ללא אביזר עזר.

קבוצת הביקורת 43 אנשים מושוויו מין וגיל

הכלים- Berg Balance Scale (BBS) - מבחן לאבחון שיווי משקל שמורכב מ-14 מטלות פונקציונאליות. הציון המרבי הוא 56 כאשר ציון שהוא מתחת ל- 36 מנבא 100% סיכוי לנפילה.

ההליך - הנבדקים עברו סדרת בדיקות למדידת יכולות שיווי המשקל שלהם. כמו כן נאספו נתוני רקע כגון: נפילות בעבר, מחלות שונות, תרופות ועוד. הנתונים עובדו על מנת לאתר את יעילות מבחן הברג כמבחן מנבא עבור אנשים עם לקות קוגניטיבית וכן על מנת לאיתור גורמים מנבאים לנפילה. התרופות שאנשים אלו לוקחים הושושו עם מספר הנפילות והציון בברג.

תוצאות – נמצא כי למרות שנמצא קשר כלשהו בין הציון בברג למספר הנפילות, מבחן הברג לא נמצא כמנבא טוב לנפילות בקרב אנשים עם לקות קוגניטיבית התפתחותית. המבחן כולל פרטי שאינם רלוונטיים לאוכלוסייה זו עקב יכולותיהם המוטוריות ומידת ההבנה ודורש התאמה לאוכלוסייה. עוד נמצא כי כמות וסוג התרופות שלוקחת אוכלוסייה זו פוגעים ביציבותם ולכן חייבים שיקול מחודש ביחס לכמות וסוג התרופות שאוכלוסייה זו מקבלת.

מסקנות וחשיבות העבודה - המחקר הנוכחי אפשר לאתר את שכיחות האוכלוסייה בסיכון לנפילות בקרב אנשים מבוגרים בעלי לקות אינטלקטואלית התפתחותית, לאתר גורמי ניבוי אשר יאפשרו לאתר מועמדים מקרב האוכלוסייה הנ"ל, אשר יתאימו לתוכנית מניעה המכוונת לשיפור שיווי משקל והפחתת הסיכון לנפילות עתידיות. כמו כן המחקר מציג נתונים מדאיגים ביחס לשימוש בתרופות ומציע מספר פתרונות קליניים להפחתת הפגיעה התרופתית בשיווי המשקל של אנשים אלו.

השלכות יישומיות

המחקר איתר כי הברג כולו אינו תואם את צרכי האוכלוסייה ואולם נמצא כי קיימים פריטים מתוך מבחן הברג שמתאימים לאוכלוסייה מעבר לרמת המבחן כולו. שילובם של תת-חלקים אלו מאפשר בניית מבחן קצר ומשמעותי שיאפשר לכל קלינאי העובד עם אנשים עם לקות קוגניטיבית להעריך במהירות ובמדויק את הסכנה שלהם לפול ולהתאים למועמדים הנמצאים בסכנה מוגברת תוכנית התערבות מיידית ויעילה. הצגת תוכנית מסוג זה תשפר את הקואורדינציה, הסיבולת, המהירות והתגובות של המשתתף ועשויה להפחית נפילות עתידיות ולמנוע בכך סבל לאדם עם לקות קוגניטיבית עצמו, למשפחתו ולמטפלו. כמו כן, מאחר ונמצאו תרופות המעמידות את האדם עם לקות קוגניטיבית התפתחותית בסכנה מוגברת לנפילה יש לשקול שימוש בתרופות אלו ובשילוביהן בעת תהליך קבלת ההחלטות במתן תרופות לאוכלוסייה זו. כמו כן, העבודה הנוכחית מציעה מספר הצעות קליניות שתאפשרנה טיפול טוב יותר באנשים הנוטלים תרופות אלו.